

TARTU MAAKOHUS

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Otsuse tegemise aeg ja koht 28. oktoober 2008 Tartu Maakohtu Viljandi kohtumajas

Kriminaalasi nr 1-08-14142 (kohtueelses menetluses nr 08284000202)

riik versus Raivo Pärnamets

Asja lahendamise menetlus kohtuistung kokkuleppemenetluses

Kohtukoosseis kohtunik Toomas Lillsaar

Kohtuistungi sekretär Irina Meremaa **Prokurör** Anu Vilt

Süüdistatav Raivo Pärnamets (isikukood 36206216019; elukoht

töökohata; omab kriminaalkaristatust)

Süüdistus KarS § 266 lg 1 järgi Kaitsja advokaat Endel Tomson

RESOLUTSIOON

Aluseks võtnud kohtulikul arutamisel tuvastatud asjaolud ja kohaldatud seadused ning juhindudes *kriminaalmenetluse seadustiku* (KrMS) §-dest 159 ja 249, tegi kohus otsustused.

Otsustused süüs ja karistamises

1. Tunnistada Raivo Pärnamets süüdi *karistusseadustiku* (KarS) § 266 lg 1 järgi ja mõista talle karistusena vangistus 1 (üks) kuu; KarS § 65 lg 2 alusel suurendada käesoleva kohtuotsusega Raivo Pärnametsale mõistetud karistust Tartu Maakohtu 11. veebruari 2008 otsusega Raivo Pärnametsale mõistetud karistuse ärakandmata osa 1 kuu 29 päeva võrra ning mõista Raivo Pärnametsale liitkaristus vangistusena 2 (kaks) kuud 29 (kakskümmend üheksa) päeva; kohtuotsuse täitmise tagamiseks lugeda Raivo Pärnametsale tõkendina kohaldatud elukohast lahkumise keeld tühistatuks peale Raivo Pärnametsa ilmumist vanglasse karistust kandma.

Otsustused kriminaalmenetluse kuludes ja muudes asjaoludes

- 2. Kriminaalmenetluse kulude osas:
- 2.1 välja mõista Raivo Pärnametsalt sundraha 6 525 (kuus tuhat viissada kakskümmend viis) krooni, riigi õigusabi tasu 1 138 (üks tuhat ükssada kolmkümmend kaheksa) krooni 70 senti riigi kasuks;
- 2.2 kohtumenetluses määratud korras esinenud kaitsja osutatud riigi õigusabi ja sellega seotud kulutuste eest osutatud tasu 147.50 krooni arvestada riigi selleks otstarbeks määratud vahendite arvelt advokaat Endel Tomsonile.

Selgitused kohtuotsuse peale edasikaebamise korras ja otsuse täitmises

- 3. Selgitada:
- 3.1 vangistuse täitmisele pööramiseks saadab kohus süüdimõistetule teatise selle kohta, mis ajaks ja millisesse vanglasse ta peab karistuse kandmiseks ilmuma;
- 3.2 kriminaalmenetluse kulud loetakse tasutuks ja otsust kriminaalmenetluse kuludes kohtutäiturile täitmisele pööramiseks ei saadeta, kui süüdimõistetu on kulud täies ulatuses tasunud kohtuotsuse jõustumisest alates ühe kuu jooksul Rahandusministeeriumi kontole nr

- 10220034800017 SEB Pangas või kontole nr 221023778606 Hansapangas (tasumisel viitenumber 2800049874);
- 3.3 kriminaalmenetluse kulude hüvitamise ja väljamõistmise peale võib KrMS § 189 lg 3 kohaselt vaidlustada kohtuotsusest eraldi määruskaebuse esitamisega (KrMS §-de 383 392);
- 3.4 kohtuotsuse peale edasikaebamise kord on sätestatud KrMS §-des 318 321, millede kohaselt kohtuotsuse peale on õigus edasi kaevata kohtumenetluse pooltel Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja kaudu Tartu Ringkonnakohtule kirjaliku apellatsiooni esitamisega viieteistkümne päeva jooksul, alates päevast, mil kohtumenetluse poolel on võimalik kohtus tutvuda kohtuotsusega; apellatsiooniõiguse kasutamise soovist tuleb teatada Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja kaudu kirjalikult seitsme päeva jooksul, alates kohtuotsuse kuulutamisest.

ASJAOLUDE KIRJELDUS JA OTSUSE PÕHJENDUSED

1. Süüdistus

Süüdistusest nähtuvalt on Raivo Pärnamets toime pannud kuriteona valdaja tahte vastaselt võõrasse hoonesse ebaseadusliku tungimise KarS § 266 lg 1 järgi, mis seisnes: 01. juulil 2008.a. kella 05.00 paiku, tungis omaniku tahte vastaselt, akna avamise teel sisse Viljandimaal Mõisaküla linnas xxxxx x korterisse x Ülle H.ile kuulvasse kööki ning varastas sealt toiduained 500 krooni väärtuses.

2. Kriminaalasjas sõlmitud kokkulepe

Prokuratuur ja süüdistatav on nõustunud kriminaalasja lahendamisega kokkuleppemenetluses. Prokurör, süüdistatav ja süüdistatava kaitsja on sõlminud kokkuleppe süüdistatava süüdimõistmiseks KarS § 266 lg 1 järgi ja karistamiseks vangistusega 1 kuu; KarS § 65 lg 2 alusel suurendada käesoleva kohtuotsusega Raivo Pärnametsale mõistetud karistust Tartu Maakohtu 11. veebruari 2008 otsusega Raivo Pärnametsale mõistetud karistuse ärakandmata osa 1 kuu 29 päeva võrra ning mõista Raivo Pärnametsale liitkaristus vangistusena 2 kuud 29 päeva

3. Kohtuliku uurimise tulemused

3.1. Põhjendused süüdimõistmises

Kokkuleppemenetluse alus on sätestatud KrMS §-s 239, mille kohaselt kohus võib süüdistatava ja prokuratuuri taotlusel lahendada kriminaalasja kokkuleppemenetluses. Vastavalt KrMS § 239 lg-le 2 on kokkuleppemenetluse kohaldamine võimalik kuriteos, mille eest karistusseadustik näeb ette kergeima karistusena vähem kui neli aastat ja raskeimaks võimalikuks karistuseks ei ole eluaegset vangistust ning kokkuleppemenetlusega nõustuvad süüdistatav, kaitsja ja prokuratuur.

Kohtuistungil süüdistatav kinnitas, et on kokkuleppest aru saanud ja nõustus vastavalt kokkuleppele süüdimõistmises ning karistamises.

Kriminaaltoimiku materjalide alusel ja kohtuliku arutamise põhjal tegi kohus järeldused, et kokkulepete sõlmimine on olnud süüdistatavate tõeliste tahete avaldused ja kriminaalasja menetlemisel on järgitud kokkuleppemenetluse sätteid.

Lähtudes KrMS §-st 306 ei tekkinud kohtul kohtuotsuse tegemisel lahendatavates küsimustes kahtlusi, mis oleks tinginud kokkuleppemenetlusest keeldumise ja prokuratuurile kriminaaltoimiku tagastamise vastavalt KrMS § 248 lg 1 p-le 2. Kohus tuvastas, et kriminaalasja menetlemisel on tõendamiseseme asjaolud selged, vastavuses õiguslike kvalifikatsiooniga ning süüdistatav tuleb süüdi mõista vastavalt sõlmitud kokkuleppele.

3.2. Põhjendused karistuse mõistmisel

KarS § 266 lg 1 näeb ette süüdlase karistamise rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega. Kohus ei tuvastanud asjaolusid, mis välistaksid süüdistatava karistamise kokkuleppemenetluses. Süüdistatavat tuleb karistada vastavalt sõlmitud kokkuleppele.

4. Kohtu põhjendused kriminaalmenetluse kulude hüvitamiseks

Menetluskulud on sätestatud KrMS §-s 175. Vastavalt KrMS § 189 lg-le 1 kohtueelses menetluses kriminaalmenetluse kulude hüvitamine otsustatakse uurimisasutuse või prokuratuuri

määrusega ning KrMS § 189 lg 2 kohaselt kohtumenetluses otsustatakse kriminaalmenetluse kulude hüvitamine kohtumääruse või kohtuotsusega.

KrMS § 175 lg 1 kohaselt on menetluskuluks süüdimõistva kohtuotsusega kaasnev sundraha, mis KrMS § 179 lg 1 kohaselt on teise astme kuriteo puhul 1,5 palgamäära, s. o 6 525 krooni.

KrMS § 175 lg 4 kohaselt on menetluskuluks määratud kaitsjale makstud tasu. Kaitsja osavõtt kohtumenetlusest on kohustuslik. Vastavalt KrMS § 43 lg-le 2 kaitsja määrab uurimisasutus, prokuratuur või kohus, kui süüdistatav ei ole endale kaitsjat valinud, kuid on taotlenud kaitsja määramist või kui süüdistatav ei ole endale kaitsjat taotlenud, kuid kaitsja osavõtt on kohustuslik KrMS § 45 järgi. Vastavalt *riigi õigusabi seaduse* § 4 lg 3 p-le 1 on riigi õigusabiks määratud kaitse kriminaalmenetluses. Justiitsministri 26. jaanuari 2005 määrusega nr 2 *Riigi õigusabi osutamise eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise kord ja tasumäärad ning riigi õigusabi kulude hüvitamise ulatus ja kord* on kehtestatud määratud kaitsja tasumäärad kohtulikus menetluses olenevalt menetluse liigist ja kuriteo raskusastmest.

Süüdistatava kaitsja esinemise eest kohtueelsel uurimisel on määratud hüvitamisele kuuluvaks summaks riigi õigusabi tasuna 991.20 krooni. Süüdistatava kaitsja on esitanud kohtus aruande, millede kohaselt on ta kohtulikus menetluses osutatud õigusteenust, mille hinnaks on riigi õigusabina 147.50 krooni. Kaitsja kohtus esitatud aruanne kaitsjatasus on usaldusväärne, vastavuses kehtestatud advokaadi tasumääradega ja tuleb kaitsjale tasuda.

Vastavalt KrMS § 180 lg-le 1 hüvitab süüdimõistva kohtuotsuse korral menetluskulud süüdimõistetu ning kriminaalmenetluse kulude hüvitamise otsustuses määratakse kulude hüvitaja ja suurus. Vastavalt KrMS § 180 lg 3 menetluskulusid määrates arvestab kohus süüdimõistetu varalist seisundit ja resotsialiseerumise väljavaateid. Kui menetluskulude hüvitamine ilmselt käib süüdimõistetule üle jõu, jätab kohus osa neist riigi kanda.

Kriminaalmenetluse kulude hüvitamiseks tuleb Raivo Pärnametsalt välja mõista kriminaalmenetluse kuludena sundraha 6 525 krooni, riigi õigusabi tasu 1138.70 (991.20 + 147.40) krooni riigi kasuks. Kohus ei tuvastanud asjaolusid, et menetluskulude sellistes määrades hüvitamine oleks süüdimõistetul üle jõu käivaks kohustuseks.

5. Kohtu muud põhjendused

KrMS § 408 lg 2 kohaselt kohtuotsus jõustub, kui apellatsiooni esitamise tähtaeg on möödunud.

KrMS § 412 lg 2 kohaselt süüdimõistev kohtuotsus pööratakse täitmisele selle jõustumisest või kriminaalasja apellatsiooni- või kassatsioonikohtust tagastamisest alates kolme päeva jooksul.

KrMS § 423 kohaselt kriminaalmenetluse kulude sissenõudmisel järgitakse KrMS sätteid rahalise karistuse täitmisele pööramise kohta. Sellest tulenevalt kohtuotsus kriminaalmenetluse kuludes pööratakse täitmisele juhul, kui süüdimõistetu ei ole ühe kuu möödumisel kohtuotsuse jõustumisest kohtukulusid tasunud ja sellekohast tõendit kohtule esitanud.

KrMS § 414 kohaselt kui süüdimõistetut ei ole võetud kohtumenetluse ajaks vahi alla, saadab kohus süüdimõistetule teatise selle kohta, mis ajaks ja millisesse vanglasse ta peab karistuse kandmiseks ilmuma; sel juhul loetakse vangistuse kandmise alguseks süüdimõistetu vanglasse saabumise aeg.

Toomas Lillsaar Kohtunik